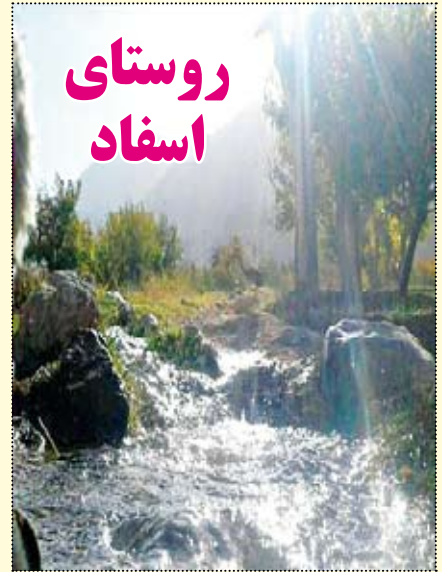

روستای اسفاد

این روستا از توابع شهرستان زیرکوه، واقع در استان خراسان جنوبی است. قدمت و سابقه این روستا به طور دقیق مشخص نیست، اما نام آن در برخی کتب قرن نهم برده شده است. همچنین به دلیل نزدیکی به آبیر که منطقه ای کهن است و همچنین به سبب داشتن قناتهای آب و موقعیت خاص خود، از سابقه سکونت دیرینه برخوردار است. اسفاد در کوهپایه های رشته کوه شاسکوه

واقع شده و زمینی آبرفتی و بسیار حاصلخیز و آب و هوایی مطبوع دارد. جمعیت روستا ۶۳۴ نفر است که بیشتر به باغبانی و کشاورزی مشغول هستند. محصولات زراعی و باغبانی متنوعی در این روستا تولید می شود. همچنین باغبانی و کشاورزی در این روستا متکی به آب قنات است که متأسفانه به دلیل خشکسالی های پی در پی و کاهش میزان بارندگی، آب آن کاهش یافته است. اصلی ترین محصول این روستا را باید زعفران ناب آن دانست که مرغوبیتی بی نظیر دارد. یکی از دیدنی های این روستا، قنات اسفاد است. طول این قنات ۵۵۰ متر است و تعداد ۱۰ میله چاه دارد. عمق مادر چاه این قنات، ۱۲ متر و فاصله مظهر تا محل آن ۶۰۰ متر است. قلعه اسفاد دیگر جاذبه این منطقه است. گفته می شود از این قلعه در مواقع ضروری و بحرانها استفاده می شده است. در پایین این تپه و به فاصله ۲۰۰ متری، بقایای خانه ها و معماری مسکونی که

در حال حاضر به صورت تپه ماهور در آمده، دیده می شود. در اطراف قلعه دیواری از سنگ لاشه و برجهایی وجود داشته که حفاظت از قلعه را آسانتر می کرده است. با توجه به موقعیت روستا و بقایای معماری های داخل قلعه، تخمین زده می شود که این قلعه حدود ۷۰۰ سال قدمت داشته باشد.

درخت سرو و کهنسال اسفاد نیز شهرت فراوانی دارد. این درخت در زمینهای کشاورزی روستا قرار گرفته و تنها آن گره ها و بیج خوردگی های فراوانی دارد. محیط تنه این درخت ۸/۴۰ بوده و ارتفاعش به ۱۹ متر می رسد. مردم روستا احترام و اهمیت خاصی برای این درخت قائل هستند. این درخت در سال ۹۴ در فهرست میراث طبیعی ملی کشور به ثبت رسید. این روستا در فاصله ۱۰۲ کیلومتری از شهرستان قائن و فاصله ۱۵ کیلومتری از مرکز شهرستان زیرکوه قرار داد. امیدواریم تجربه خوبی از سفر به این روستا داشته باشید.

مسجد جامع فرومد

محمد علی بهوند یوسفی - رامهرمز

مسجد جامع فرومد یکی از بناهای کهن روستای فرومد در شهرستان شاهرود در استان سمنان است. این مسجد که تاریخ بنای آن مربوط به قرن هفتم هجری قمری است، از دیدگاه معماری اهمیت هنری دارد و از معدود مسجدهایی است که گچبری، نقشها و کاشی کاری های زیبای قرون چهارم تا هفتم

هجری در بنای آن به کار رفته است و به همین دلیل در شمار آثار تاریخی مهم و کم نظیر ایران جای دارد. این بنا که در فهرست آثار ملی نیز به ثبت رسیده، با اینکه امروزه به صورت نیمه ویرانه در آمده است، یکی از آثار ارزشمند دوره خوارزمشاهیان در ایران به شمار می رود. این بنا دارای تزیینات معماری منحصر به فرد گچی و آجری با تلفیق کاشی فیروزه ای است.

بنای این مسجد به عنوان نخستین بنای تاریخی استان سمنان، پیش از اجرای طرحهای مرمت و احیا، به وسیله لیزر اسکن سه بعدی و مستندسازی

بررسی می شود. بنا بر برخی روایتها، این مسجد بر روی بازمانده بنای یک آتشکده، بنا شده و گمان می رود این تغییر در سالهای آغازین ورود اسلام یا در دوره سلجوقیان صورت پذیرفته است. گچبری های این بنا به سه دوره آغاز اسلام، سلجوقی و ایلخانی تقسیم می شود. مسجد جامع فرومد، هیچ کتیبه یا دیگر مدارک مستند تاریخی ندارد، اما کارشناسان با توجه به شیوه معماری و با مقایسه آن با دیگر بناهای دوره خوارزمشاهیان مانند مسجد جامع گناباد، آن را از آثار اوایل قرن هفتم هجری دانسته اند.

